

tual y econòmic, cosa que seria molt fàcil d'obtenir quan l'Estat està en pau y reyna l'armonia entre sos individus.

Pot manifestarse l'amor à la patria moralisant el poble, instruhintlo, educant son gust artístich, fomentant el treball, buscant noves industries, procurant la major expansió del comerç y fins donant bon exemple en el compliment del propi deber.

Amor à la patria vol dir amor à la societat de la que formém part, y aquesta te moltes manifestacions, algunes naturals com la regió, l'estat, etc., altres, ó be se deuen à la imposició d'un determinat règimen administratiu, com per exemple, la provincia qu' en Espanya no obeeix á cap precedent històric ni á les necessitats del territori, ó son efecte de les divisions pera determinats fins, ja eclesiàstichs, militars, d'ensenyança, etc. Volguent tractar aquí de les diverses maifestacions del patriotisme, no 'ns detindrém en l'amor que 'l individu pugui sentir per aqueixes entitats artificials y per lo tant variables y sols estudiarem les que per esser naturals se presentan ben definides com son el municipi, la comarca y la regió, y en cert modo l'estat.

La familia es sols un símbol de la patria pera indicar la necessaria armonia que hi deu reynar en ella, la primera manifestació de la patria es el municipi ó sia el poble que 'ns ha servit de bressol en 'nostra infantesa. Aquí serà ahont el patriotisme se sentirà ab molta més intencitat, perque també aquí nostres relacions socials son més íntimes y frecuentes. Qui no se interessa per son benestar, qui no procura son desenrotllo moral, intelectual y artístich, qui mira ab indiferencia sa administració no 'l creyém may que vos parli d'amorà la

patria, perque ó son sentiment serà purament platònic, confonentse ab lo que 'n dihém patriotisme, ó parlarà per mires interessades com els polítichs d'ofici. Qui estima sa patria y 's veu obligat à allunyarsen, al penssar ab ella, recorda aquell tros de terra ahont hi concentrava tots sos afectes.

La Comarca, està formada per la configuració geogràfica, per la major identitat de costúms y comunitat de interessos, implicant tot aixó major frecuencia de relacions. L'afecte que li professém es com un desenrotllo del anterior, puig nostre poble se 'ns presenta lligat ab altres, y 'l patriotisme pot dirse que s'extén com les ondulacions que forman les aygues en deixanthi caurer una pedra.

La Regió, té en Espanya un caràcter ben definit per més que vulguin ofegarlo els partidaris del uniformisme y no se li hagi reconegut sa personalitat oficial: te historia, llengua, lleys y costúms propies, sos habitants presentan caràcters ben distints y fins la naturalesa hi ajuda à definirla. Per compendrer els debers que tenim ab ella, es precis recordar que jamay podrém despendrens de nostre propia dignitat y sempre se 'ns farà impossible acceptar que 's contradiga nostra naturalesa. Obra, donchs, altament patriòtica serà el cultivar la llengua que habém après de nostres mares, el defensar les lleys que están encarnades en nostra conciencia, el conservar les costúms que son manifestacions de nostre caràcter, el recordar les glories de nostres avis y el defensar el reconeixement de nostra personalitat no tolerant jamay impositions estrangeres. Qui aixó no fassi, ni te patriotisme, ni estima en res la independència y la dignitat de la societat á que perteneix, ó se tanca en un cercol de egoismes purament